

2. att den nära därmed sammanhängande av 1914 års riksdag väckta frågan om reglering i vissa fall av *nattarbete för män* måtte om möjligt vid nästa riksdag framläggas för avgörande.

Stockholm den 21 augusti 1919.

Carl Lindhagen.

Nr 13.

Av herr **Lindhagen**, *ang. personalens arbetstid inom hotell-, restaurang-, kafé- och därmed jämförlig rörelse.*

I anslutning till andra kammarens upprepade gånger fattade beslut igångsatte regeringen år 1913 en utredning rörande personalens arbetstider och levnadsförhållanden inom hotell-, restaurang-, kafé- och därmed jämförlig rörelse. Något resultat till gagn för denna personal har emellertid ännu icke framgått ur nämnda utredning. Bland de inom dessa yrken överklagade missförhållandena intar den oskäligen arbets tiden ett framstående rum. Hotell- och restaurangpersonalens förbund har låtit verkställa en undersökning av arbetstidens längd inom hela landet. Denna har givit till resultat, på sätt bifogade tablå utvisar, att de olika arbetsgruppernas arbetstider inom de av förbundet representerade yrkena uppgå till i bästa fall två gånger normalarbetsvecka à 48 timmar och i flesta fall tre gånger denna tid, samt att arbetstiden av 14 till 16 timmar oftast är i sammanhängande följd. Det må då icke förvåna, om dessa yrkesgrupper funnit det orättvist, att statsmakterna skyndade sig att reglera industriarbetarnas arbetstid till maximum 48 timmar per vecka, men läto de abnorma arbetstiderna för de hotell- och restauranganställda fortgå som förut.

I den proposition med förslag till lag om arbetstidens begränsning som framlades vid 1919 års lagtima riksdag var ifrågavarande personalens arbetstid undantagen från lagens tillämpning och icke heller gavs

något besked, som ingav förhoppning om ett snabbt avgörande. En motion med påminnelser blev icke heller bifallen, på den grund att frågan låg under utredning. Då denna utredning trots påminnelser och löften hitintills alltjämt som sagt icke lämnat något positivt resultat samt lika litet på något sätt berörts i den nu till urtima riksdagen framlagda propositionen, tillåter jag mig ånyo erinra om densamma samt för sådant ändamål hemställa:

att riksdagen med anledning av propositionen nr 4 med förslag till lag om arbetstidens begränsning ville hos regeringen anhålla, att den nära därmed sammanhängande av regeringen i anslutning till andra kammarrens upprepade beslut igångsätta utredningen rörande personalens arbetstid inom hotell-, restaurang-, kafé- och därmed jämförlig rörelse måtte om möjligt vid nästa riksdag framläggas till avgörande.

Stockholm den 21 augusti 1919.

Carl Lindhagen.

Antalet
för hotell- och restaurang-
Tablå upprättad av Styrelsen för Sveriges hotell-

Yrkesgrupp	S t o c k h o l m											
	1:a kl. hotell. m. spritrestaurang				1:a kl. spritrestaurang				2:a kl. hotell utan restaur.			
	Arbets- tid pr vecka (7 dygn)	Medel- arbetstid pr dygn	Längsta ledighetsperiod ¹⁾	Timal pr dygn utöver 8 timmar ²⁾	Arbets- tid pr vecka (7 dygn)	Medel- arbetstid pr dygn	Längsta ledighetsperiod ¹⁾	Timal pr dygn utöver 8 timmar ²⁾	Arbets- tid pr vecka (7 dygn)	Medel- arbetstid pr dygn	Längsta ledighetsperiod ¹⁾	Timal pr dygn utöver 8 timmar ²⁾
Hovmästare	91	13	24	5	78	11,1	33	3,1	—	—	—	—
Kassörskor	88	12,6	16	4,6	84	12	32	4	—	—	—	—
Servispersonal	81	11,6	33	3,6	98	14	33	6	—	—	—	—
Kockar o. kokerskor	102	14,6	0	6,6	94	13,4	0	5,4	—	—	—	—
Kallskänkor	100	14,3	0	6,3	94	13,4	0	5,4	—	—	—	—
Köksor	104	14,9	0	6,9	101	14,4	0	6,4	—	—	—	—
Diskbiträden	104	14,9	0	6,9	101	14,4	0	6,4	—	—	—	—
Månadskarlar	84	12	16	4	84	12	18	4	—	—	—	—
Hotellstäderskor	109	15,6	15 ³⁾	7,6	—	—	—	—	120	17,1	0	9,1
Hotellvaktmästare	105	15	15 ⁴⁾	7	—	—	—	—	112	16	15 ⁵⁾	8
Springpojkar under 18 år	84	12	16	4	82	11,7	24	3,7	84	12	22	4
Smörgåsnissar » 16 år	84	12	15	4	92	13,1	17	5,1	—	—	—	—

¹⁾ I denna kol. anges högsta antalet sammanhängande ledighetstimmar pr vecka (eller månad).

²⁾ Talen i denna kol. utvisa antalet arbetstimmar pr dygn utöver 8 timmars normalarbetsdag.

³⁾ Inträffar var tredje söndag.

⁴⁾ Inträffar efter c:a 34 timmars tjänstgöring i oavbruten följd.

⁵⁾ Inträffar efter nattvakt av 34 tjänstgöringstimmar.

Ann. 1. Hovmästare och serveringspersonal äro de enda, vilka ha en någorlunda ordnad sammanhängande ledighet per 8-dagars period av 20—33 timmar. Övriga yrkesgrupp ha i regel *icke* någon sammanhängande ledighet *per vecka eller ens månad*. Dessas fritid är i allmänhet, att tjänstgöringen slutar c:a 6 timmar före kl. 12 på natten någon kväll.

Bilaga.

arbetstimmar

personalen i Sverige.

och restaurangpersonals förbund, december 1918.

Yrkesgrupp	S t o c k h o l m											
	2:a kl. spritrestaurang				3:e kl. spritrestaurang (s. k. systemrestaurang)				Bierstugor m vinutsk.			
	Arbetstid pr vecka (7 dygn)	Medelarbetsid pr dygn	Längsta ledighetsperiod ¹⁾	Tiotal pr dygn utöver 8 timmar ²⁾	Arbetstid pr vecka (7 dygn)	Medelarbetsid pr dygn	Längsta ledighetsperiod ¹⁾	Tiotal pr dygn utöver 8 timmar ²⁾	Arbetstid pr vecka (7 dygn)	Medelarbetsid pr dygn	Längsta ledighetsperiod ¹⁾	Tiotal pr dygn utöver 8 timmar ²⁾
Hovmästare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kassörskor	98	14	20 ^{o)}	6	70	10	18	2	84	12	17	4
Servispersonal	81	11,6	32	3,6	74	10,6	20	2,6	84	12	30	4
Kockar o. kokerskor	94	13,4	0	5,4	77	11	18	3	91	13	17	5
Kallskänkor	94	13,4	0	5,4	77	11	18	3	91	13	17	5
Köksor	100	14,3	0	6,3	84	12	18	4	98	14	0	6
Diskbiträden	100	14,3	0	6,3	84	12	18	4	98	14	0	6
Månadskarlar	84	12	16	4	—	—	—	—	—	—	—	—
Hotellstäderskor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hotellvaktmästare	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Springpojkar under 18 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Smörgåsnissar » 16 år	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

¹⁾ och ²⁾. Se föreg. sida!

^{o)} På obestämda tider.

Anm. 2. Upptagna tiden i kol. 2 är medelsiffra, enär arbetstiden i flera fall kan förlängas intill 16—20 timmar pr dygn; oftast då i sammanhängande följd.

Anm. 3. Semesterledighet per år varierar mellan 4—14 dagar. En del yrkesgrupper åtnjuta ingen semesterledighet.

Anm. 4. Särskilt anmärkningsvärda äro hotellstäderskors, hotellvaktmästares samt de minderårigas långa tjänstgöringstider.

Antalet arbetstimmar
för hotell- och restaurangpersonalen i Sverige. (Forts.)

Yrkesgrupp	Göteborg								Malmö				Övriga landsorten			
	1:a kl. hotell m. spritrestaurang				s. k. systemrestaurang				1:a kl. hotell m. spritrestaurang				1:a kl. hotell m. spritrestaurang			
	Arbetstid pr vecka (7 dygn)	Medelarbetstid pr dygn	Längsta ledighetsperiod ¹⁾	Timaltal pr dygn utöver 8 timmar ²⁾	Arbetstid pr vecka (7 dygn)	Medelarbetstid pr dygn	Längsta ledighetsperiod ¹⁾	Timaltal pr dygn utöver 8 timmar ²⁾	Arbetstid pr vecka (7 dygn)	Medelarbetstid pr dygn	Längsta ledighetsperiod ¹⁾	Timaltal pr dygn utöver 8 timmar ²⁾	Arbetstid pr vecka (7 dygn)	Medelarbetstid pr dygn	Längsta ledighetsperiod ¹⁾	Timaltal pr dygn utöver 8 timmar ²⁾
Hovmästare	98	14	30	6	—	—	—	—	84	12	20	4	84	12	20	4
Kassörskor	105	15	30 ⁷⁾	7	77	11	17	3	84	12	30 ⁹⁾	4	98	14	0	6
Servispersonal	98	14	30	6	70	10	17	2	98	14	22	6	84	12	24	4
Kockar och kokerskor	105	15	18	7	91	13	18	5	98	14	15 ⁹⁾	6	77	11	0	3
Kallskänkor	105	15	18	7	91	13	18	5	98	14	15 ⁹⁾	6	77	11	0	3
Köksor	109	15,6	16	7,6	98	14	18	6	102	14,5	15 ⁹⁾	6,5	98	14	0	6
Diskbiträden	100	14,3	0	6,3	98	14	18	6	102	14,5	15 ⁹⁾	6,5	98	14	0	6
Månadskarlar	91	13	17	5	98	14	16	6	98	14	15 ⁹⁾	6	70	10	0	2
Hotellstäderskor	105	15	20 ⁷⁾	7	—	—	—	—	105	15	16 ⁹⁾	7	109	15,6	0	7,6
Hotellvaktmästare	109	15,6	21 ⁷⁾	7,6	—	—	—	—	109	15,6	18	7,6	105	15	0	7
Springpojkar under 18 år	84	12	20	4	—	—	—	—	84	12	20	4	84	12	0	4
Smörgåsnissar » 16 år	84	12	18	4	—	—	—	—	84	12	16	4	98	14	0	6

1) och 2).⁷⁾ Se sid 8!

7) Inträffar var tredje söndag. — 9) Inträffar en gång i månaden.

Anm. 1—4. Se å sid. 8—9!